

A targumok költőisége

KOLTAI KORNÉLIA

koltai.kornelia@btk.elte.hu, ELTE Hebraisztika

A targumisták az érthetőségre törekvés jegyében a bibliai szövegek bizonyos költői sajátosságait megszüntették. Köztudomású, hogy ezt az eljárást alkalmazták a metaforákkal kapcsolatban is, amelyeket jellemzően hasonlatokká alakítottak át. Az arámi fordítás során a bibliai szöveg érthető interpretálásán túl az is kiemelt szempontnak bizonyult számukra, hogy a befogadók a Bibliát „megfelelően”, tehát a targumisták és az uralkodó rabbinikus elit szerinti értelmezési keretben értsék. De vajon a költői nyelv, amely annyira jellemzi a Héber Bibliát, mennyire tűnt el az arámi célnyelvi szövegből ezen célok elérése érdekében? A metaforákkal együtt mi minden iktatózott ki? Esetleg ellentétes irányú folyamatok is zajlottak, ti. költőibb lett a targum, mint a forrásszövege?

Az előadás a költőiséggel kapcsolatos kérdéseket járja körül, különféle szöveg-részletek összehasonlító irodalmi igényű bemutatásával. Az összehasonlító irodalmi elemzésekhez eltérő műfajú, stílusú bibliai szövegek (költői részletek, szépirodalmi értékkel bíró elbeszélések) és a targumi megfelelőik (pl. Pseudo-Jonatán, Targum Jonatán) szolgálnak alapul.